

Briuselis, 2021 m. kovo 12 d.
(OR. en)

6680/21

Tarpinstitucinė byla:
2018/0216(COD)

AGRI 105
AGRILEG 32
AGRIFIN 25
AGRISTR 15
AGRIORG 24
CODEC 299
CADREFIN 104

PRANEŠIMAS

nuo: Pirmininkaujančios valstybės narės

kam: Delegacijoms

Komisijos dok. Nr.: 9645/18 + COR 1 + ADD 1

Dalykas: Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO, kuriuo nustatomos valstybių narių pagal bendrą žemės ūkio politiką rengtinių strateginių planų (BŽŪP strateginių planų), finansuotinių iš Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) ir iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP), rėmimo taisyklės ir panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) Nr. 1305/2013 ir (ES) Nr. 1307/2013
– Politiniai debatai

I. IVADAS

1. 2018 m. birželio 1 d. Komisija pasiūlė bendros žemės ūkio politikos (BŽŪP) reformą laikotarpiui po 2020 m., įskaitant **BŽŪP strateginių planų reglamentą (BŽŪP SPR)**, apimančią tiesiogines išmokas, intervencines priemones tam tikruose sektoriuose ir kaimo plėtrą; juo būtų atnaujinti ir pakeisti dabar galiojantys Tiesioginių išmokų reglamentas ir Kaimo plėtros reglamentas.

2. 2020 m. liepos 21 d. Europos Vadovų Taryba priėmė išvadas dėl 2021–2027 m. daugiametės finansinės programos (DFP), kuriose taip pat pateikiamos gairės dėl pagrindinių su DFP susijusių sektorinių teisėkūros procedūra priimamų aktų, įskaitant BŽŪP SPR, elementų.
3. 2020 m. spalio 21 d. Žemės ūkio ir žuvininkystės taryba susitarė dėl bendro požiūrio dėl BŽŪP reformos ir suteikė pirmininkaujančiai valstybei narei derybinius įgaliojimus (dok. 12148/20 REV 1 + ADD 1). 2020 m. spalio 23 d. Europos Parlamentas užbaigė balsavimą dėl savo derybinės pozicijos.
4. 2020 m. lapkričio 10 d. per plataus masto trilogą pradėtos derybos su Europos Parlamentu dėl trijų BŽŪP reformos reglamentų. Nuo tada įvyko septyni trilogai BŽŪP SPR klausimais (2020 m. lapkričio 19 d., gruodžio 1 d. ir 17 d., taip pat 2021 m. sausio 22 d., vasario 10 d. ir 23 d. ir kovo 11 d.).
5. Iki šiol derybose su Europos Parlamentu dėl BŽŪP SPR aptarti šie klausimai:
 - žaliaji struktūra (1 grupė: paramos sąlygos, ekologinės sistemos, ūkių konsultavimo paslaugos);
 - naujas įgyvendinimo modelis (2 grupė: tikslai, rodikliai, vieneto sumos, metinės veiklos rezultatų ataskaitos, veiklos rezultatų peržiūra);
 - taikymo sritis ir bendri reikalavimai (4 grupė);
 - tiesioginės išmokos (5 grupė: apibrėžtys, išmokų sumažinimas, vidaus konvergencija, persikirstymo išmokos, smulkieji ūkininkai, jaunieji ūkininkai);
 - sektorinės intervencinės priemonės (6 grupė);
 - kaimo plėtrai skirtos intervencinės priemonės (7 grupė).

II. DABARTINĖ PADĖTIS

Preliminariai sutarti klausimai

6. Trilogo diskusijos su Europos Parlamentu ir Komisija leido pasiekti preliminarinius susitarimus, visų pirma dėl:
- kai kurių 3 ir 4 straipsniuose pateiktų **apibrėžčių**, pvz., „ūkininkas“, „valda“, „ariamoji žemė“ ir „daugiamečiai pasėliai“;
 - daugumos 5 ir 6 straipsniuose nustatytų **tikslų**;
 - Europos Parlamento pakeitimų, susijusių su **darniu vystymusi, lyčių aspektu ir visuotiniu BŽŪP aspektu** (9a, 9c ir 10a straipsniai);
 - **PPO vidaus paramos** (10 straipsnis);
 - kai kurių žaliosios struktūros elementų, pavyzdžiui, **paramos sąlygų principo ir taikymo srities** (11 str.), **valstybių narių įsipareigojimų, susijusių su GAAB** (12 str.), **ūkių konsultavimo paslaugų** (13 str.) (išskyrus Ūkių tvarumo priemonę maisto medžiagų naudojimui valdyti,) ir kelių III priede nustatytų geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės standartų (GAAB) ir valdymo reikalavimų; dar reikia padirbėti ekologinių sistemų (28 str.) klausimu;
 - **„Blair House“ susitarimo** įgyvendinimo (10a str.);
 - kai kurių nuostatų dėl **tiesioginių išmokų**, pavyzdžiui, tiesioginėms išmokoms taikomų minimaliųjų reikalavimų (15a str.) ir atsietosioms tiesioginėms išmokoms taikomų bendrųjų reikalavimų (16 str.);
 - kelių nuostatų dėl **sektorinių intervencinių priemonių ir kaimo plėtrai skirtų intervencinių priemonių**;

- pagrindinių naujo įgyvendinimo modelio elementų, visų pirma **metinių veiklos rezultatų ataskaitų ir kas dvejus metus atliekamų veiklos rezultatų peržiūrų** (Komisija tam prieštaravo), veiklos rezultatų patvirtinimo **kriterijaus**, kaip numatyta Tarybos bendrame požiūryje, **didžiausių planuojamų vidutinių vieneto sumų**, taikomų ir toms kaimo plėtrai skirtoms intervencinėms priemonėms, kurioms taikoma integruota administravimo ir kontrolės sistema (IAKS), ir toms, kurioms IAKS netaikoma, atliekant veiklos rezultatų peržiūrą leidžiamos nuokrypio ribos – 35 % 2025 m. ir 25 % 2027 m.; reikia atlikti išsamesnį techninį darbą papildomų rodiklių klausimu.

Klausimai, dėl kurių pozicijos labai skiriasi

7. Per trilogą diskusijas paaiškėjo, kad Tarybos ir Europos Parlamento pozicijos labai skiriasi visų pirma šiais klausimais:
 - **socialinių paramos sąlygų** (11a str.): Europos Parlamentas prašo nustatyti visapusišką socialinių paramos sąlygų sistemą, panašią į aplinkos paramos sąlygų sistemą, numatant patikras, kaip laikomasi atitinkamų direktyvų, ir administracines nuobaudas; aptardamos šį pakeitimą Specialiajame žemės ūkio komitete, delegacijos išreiškė susirūpinimą dėl administracinės naštos, kurią tokios nuostatos užkrautų, primindamos, kad užimtumas ir socialinės teisės jau reglamentuojamos nacionaliniu lygmeniu;
 - **aktyvių ūkininkų** (4 str.): atsižvelgiant į naujo įgyvendinimo modelio, grindžiamo veiklos rezultatais, principą, Tarybos bendrame požiūryje pateikiama savanoriškai taikytina aktyvaus ūkininko koncepcija, tuo tarpu Europos Parlamentas ir Komisija norėtų, kad ši koncepcija būtų taikoma privalomai; tarp kitų skirtumų – apibrėžties kriterijai: Parlamentas norėtų, kad aktyvūs ūkininkai vykdytų minimalią žemės ūkio veiklą ir teiktų viešąsias gėrybes; Parlamentas taip pat pageidautų, kad būtų sudarytas neigiamas sąrašas;

- **naujų ūkininkų** (4 str.): Europos Parlamentas prašo pridėti naujų ūkininkų apibrėžtį, taip pat paramos priemonės, skirtas naujų ūkininkų įsikūrimui pagal II ramstį, o Tarybos bendrame požiūryje siūloma skirti ribotus BŽŪP išteklius jauniems veiklą pradedantiems ūkininkams kartu kaitai užtikrinti;
- **konkurencingumo skatinimo schemų** (28a str.): Europos Parlamentas nori, kad valstybės narės privalėtų sukurti skatinimo schemas, skirtas paremti ūkininkus, įsipareigojusias skirti lėšų savo konkurencingumui didinti; nors šis pakeitimas Taryboje dar neaptartas, pirmininkaujanti valstybė narė mano, kad šios schemas taikymo sritis jau patenka į kitas kaimo plėtrai skirtas intervencines priemones;
- **išmokų dydžio apribojimo ir proporcingo mažinimo** (15 str.): pozicijos skiriasi visų pirma dėl to, ar išmokų sumažinimas bus savanoriškas, kaip ragina Taryba, ar privalomas, kaip norėtų Europos Parlamentas ir siūlo Komisija. Kiti skirtumai yra susiję su taikymo sritimi (Tarybos nuomone – ji turėtų būti susijusi tik su bazine pajamų parama tvarumui didinti, o Europos Parlamento ir Komisijos nuomone – išplėsta apimant visas tiesiogines išmokas), Tarybos daromu išmokų dydžio apribojimo ir proporcingo mažinimo atskyrimu ir tuo, kokio dydžio išskaičiavimai iš atlyginimo gali būti padaryti prieš sumažinant tiesiogines išmokas;
- **vidaus konvergencijos** (20 str.): pagrindinis pozicijų skirtumas susijęs su klausimu, ar teisės į išmokas turėtų būti visiškai suderintos iki 2026 prašymų teikimo metų, kaip norėtų Europos Parlamentas, ar turėtų siekti mažiausią 75 % planuojamos vidutinės vieneto sumos vertę, kaip siūlo Komisija ir pritariama Tarybos bendrame požiūryje;

- **išmokų smulkiesiems ūkininkams** (25 str.): teisės aktų leidėjų nuomonės išsiskyrė dėl to, ar ši schema turi būti taikoma savanoriškais (Taryba ir Komisija) ar privalomais (Europos Parlamentas) pagrindais; dar vienas sunkumas yra susijęs su Parlamento pageidavimu visoje ES nustatyti maksimalią sumą, kiek tai susiję su reikalavimų šiai paramai gauti atitikimu;
- **perskirstymo išmokų** (26 straipsnis): Tarybos ir Europos Parlamento pozicijos iš esmės skiriasi dėl to, ar suteikti valstybėms narėms pasirinkimą skirti šias išmokas, kaip norėtų Taryba, ar padaryti šią nuostatą privalomą, kaip norėtų Europos Parlamentas ir siūlo Komisija;
- **pajamų paramos jauniesiems ūkininkams** (27 str.): nuomonės skiriasi dėl mažiausio jauniesiems ūkininkams teikiamos paramos dydžio: Europos Parlamentas nori nustatyti mažiausią 4 % tiesioginių išmokų dydį, palyginti su 2 %, kuriuos siūlo Komisija ir kuriems pritaria Taryba; reikia dar vieno sprendimo dėl to, ar šios lėšos turėtų būti naudojamos tik pagal I ramstį, kaip prašo Europos Parlamentas, ar pagal abu ramsčius, kaip nori Taryba ir Komisija;
- **IXaa priedas:** atsižvelgdamas į dabartinį Reglamentą (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, Europos Parlamentas prašo išsamiaje sąraše nustatyti didžiausias paramos tam tikrų rūšių kaimo plėtrai skirtoms intervencinėms priemonėms sumas; pirmininkaujanti valstybė narė mano, kad toks sąrašas atspindi „senąją BŽŪP“ ir trukdo išnaudoti visą būsimos BŽŪP potencialą – šiai pozicijai pritaria Komisija;
- **rezultatų rodikliai, naudojami veiklos rezultatų peržiūros tikslu:** nors Komisija ir Europos Parlamentas nori, kad atliekant veiklos rezultatų peržiūrą būtų naudojami visi rezultatų rodikliai, pagal Tarybos bendrą požiūrį šių rodiklių turi būti ne daugiau kaip dvylika. Be to, Taryba prašo suteikti galimybę atliekant veiklos rezultatų peržiūrą naudoti bet kokius kitus atitinkamus rezultatų rodiklius, nurodytus I priede, arba bet kokius kitus BŽŪP strateginiame plane nurodytus konkrečius rezultatų rodiklius; tam prieštarauja ir Europos Parlamentas, ir Komisija.

III. TOLESNI VEIKSMAI

8. Nors iki šiol vykusiuose triloguose Tarybai ir Europos Parlamentui pavyko suderinti nuomones dėl kelių klausimų, reikės toliau intensyviai dirbti, kad būtų pasiektas visapusiškas susitarimas dėl viso BŽŪP SPR.

9. *Remiantis šiuo dokumentu, kitame Žemės ūkio ir žuvininkystės tarybos posėdyje ministrų bus paprašyta pasikeisti nuomonėmis dėl neišspręstų klausimų, kad pirmininkaujančiai valstybei narei būtų pateiktos gairės būsimoms trilogų diskusijoms. Visų pirma jų bus paprašyta daugiausia dėmesio skirti šiems klausimams:*

tikslingas išmokų skyrimas: aktyvūs ūkininkai, išmokų dydžio apribojimas, proporcingas mažinimas, perskirstymo išmokos, vidaus konvergencija, smulkieji ūkininkai, jaunieji ūkininkai, nauji ūkininkai;

naujas įgyvendinimo modelis:

nedidelis 5-ojo trilogų dokumentų rinkinys (veiklos rezultatų patvirtinimo kriterijus, kas dvejus metus atliekama veiklos rezultatų peržiūra, didžiausios planuojamos vieneto sumos, taikomos kaimo plėtrai skirtoms intervencinėms priemonėms, kurioms netaikoma LAKS, leidžiamos nuokrypio ribos), BŽŪP strateginiame plane numatyti rodikliai, veiklos rezultatų peržiūros rezultatų rodikliai, IXaa priedas.